

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Quæ onera Missarum reduci prohibentur, & an etiam præterita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

quam percipit, reformat. Quando autem (aiunt hi) Sacra Congregatio prohibuit reductionem Missarum, non prohibuit eam fieri ex vi explicatæ compensationis, sed ex vi dispensationis, quam facere, solum pertinere vult ad Pontificem.

Respondeo, hæc argumenta ostendere quidem debere fieri ejusmodi reductionem, sed non ostendant, quoniam debet eam expedire. At potuit S. Congregatio propter bonum commune, & ne detur ansa particulatibus personis, vel Ecclesiis, perperam illam reductionem expediendi ad se illam avocare, ut re ipsa clarissimis verbis avocavit, id, quod modo num. 2. vidisti. Ad Confirmationem Respondeo, Concessio antecedente, neganda est propter eandem rationem Consequentia: neque potest dici solum verari à Sacra Congregatione ne fiat in vim dispensationis, non vero verari ne fiat in vim juxta compensationis. Non, inquam, hoc dici potest, quia S. Congregatio, ut patet ex ipsius Decreti lectione, non intendit titulum duntaxat, unde fiat, sed ne ipsa materialis reductio ab alio, quam à Summo Pontifice fiat.

Eam tamen, sed tamen præseindendo à præsentis Decreti, novissime exceptam video à Thoma Hurad. p. 2. m. 17. n. 369.

Vnum, quod huc facit, dicam infra §. 3. num. 88. & 89.

Quæ olera Missarum reduci prohibentur, & an etiam præterita.

3. Circa quæ adhuc dubitabis Primò, de quibusnam oneribus hic agatur, quæ nec reducere in minus, nec moderari, nec commutare Episcopi, aut Generales hodie possint?

Respondeo Primò, intelligi etiam de præteritis ante promulgationem horum decretorum, nec solum de oneribus in futurum suscipiendis. Iuxta leges, C. de leg. ibi: *legis futuris dant formam negotiis, non ad facta præterita, revocantur, nisi nominatim de præterito cautum sit.* Ratio est, quia sic expressè declaravit Sacra Congregatio, ibi: *Episcopi ne reducant ulla onera Missarum, aut post Concilium Tridentinum imposita, aut in limine fundationis.* Nota illud imposita, quod est præteriti temporis. Rursus, ibi: *ut absolute tot Missæ dicantur, quot fuerint prescriptæ, quavis stipendia sint exigua sive ab una sive à pluribus personis collata fuerint, aut conferantur in futurum.* Nota illud collata fuerint, quod item est præteritum. Quod autem contrarium in Sicilia praticari Petrus num. 3. c. n. 29. asserat, forte est, quia quoad hanc partem acceptata ibi hæc decreta tunc non fuerunt, juxta communem doctrinam docentem posse acceptari, ut & abrogari aliquam legem secundum unam partem, non secundum aliam; cum Bonac. de legib. d. 1. q. 1. p. 4. num. 30. alios citante. Dixi tunc, & fortasse solum in sua Religione Minorum, nam apud Sacerdotes sæculares jam nunc acceptata in omnibus esse communiter animadverto.

Respondeo secundò, intelligi de omnibus, atque adeo de oneribus, quæ sunt affixa quomodocumque Capellis, vel Ecclesiis de oneribus ex Beneficio, de oneribus ex legato, & breviter ex quacumque causa, vel titulo. Ita March. de ord. tract. 3. p. 2. c. 19. num. 30. Patet id ex verbis universalibus Decreti restringentis potestatem, quæ olim prædicti porcebantur.

4. Imò si legatum non sit sub obligatione applicandi Sacrificium pro aliquo, sed solum sub obligatione celebrandi in tali loco, vel Altari, vel in tali tempore, nec sufficit legatum, unde oporteat moderationem adhibere, adhuc ad Pontificem erit recurrendum. Ratio est, quia, ut diximus, verba Decreti universalis sunt & ex alia parte, cum Accessorium sequatur Principale, hæc autem circumstantiæ, seu onera sunt Accessoria ad Missam, consequenter, sub eodem Decreto de moderatione Missarum, comprehenduntur.

Part. II.

5. Quid si sit Anniversarium Defunctorum, Respondeo, adhuc regulariter comprehenditur sub Decreto; nam vel Anniversarium ejusmodi est, ut dicantur, singulis annis, Missæ & tunc expressè includitur in verbis illis Decreti (*onera ulla Missarum*) vel ut dicantur Missæ, & itidem Officia Defunctorum, ac distribuuntur elemosynæ pauperibus, & similia: & tunc quia hæc omnia se habent per modum unius, posito quod non possint Episcopi, & Generales reducere onera talium Missarum, nec poterunt moderari prædicta Officia, & Elemosynas. Adde quod hæc videntur accessoria ad Missas, quæ in Anniversariis ejusmodi principaliter intenduntur. Solum posset esse aliquis rarus casus, propter quem modo addidi illud (*regulariter*) quando scilicet tale Anniversarium ex voluntate Testatoris solum consisteret in Officio Defunctorum, vel in distributione Elemosynæ sine celebratione ullius Missæ; & tunc puto quod non includitur in prædicto Decreto, atque adeo Episcopi, & Generales poterunt illud reducere sicuti poterant ante hoc Decretum, & concesserunt illis juxta antiqua lura apud March. de ord. tract. 3. p. 3. cap. 19. num. 2. Trident. sess. 25. de refor. cap. 4. ibi, circa hæc idest legata. Ratio est, quia in hoc Decreto Sacra Congregationis, solum vetatur Episcopis, & Generalibus, ne reducant onera Missarum, ergo remanent dicti Episcopi, & Generales, quoad hoc, in concessione Tridentini. Diana igitur p. 2. tract. 13. ref. 5. alique apud ipsum, quia non meminerunt huius rari casus, ideo universaliter docuerunt comprehendere Anniversaria, & Officia Defunctorum. Monent autem rectè Naldus v. Miss. num. 10. alique, reductionem compensandam esse cum aliquo alio opere, celebrando v. g. aliquam Missam in generali pro omnibus illis fundatoribus, vel recitando aliquam Orationem, vel Collectam &c. ut scilicet quantum potest minus defraudentur Fundatores.

6. Rogas: Episcopi, & Generales, in hoc raro casu mox explicando num. 8. hanc Officiorum reductionem debentne facere in Synodo, vel Capitulo? Respondeo debere; & quidem ita, ut semper in posterum commemoratio in Officio fiat eorum, qui legata reliquerunt. Ratio est, quia Concilium Tridentinum sess. 25. cit. de refor. c. 4. v. illis injungit his verbis: *Sancta Synodus cupiens hæc ad pios usus relicta, quo plenius, & utilius potest impleri, facultatem dat Episcopis, ut in Synodo Diocesana, itemque Abbatibus, & Generalibus Ordinum, ut in suis Capitulis Generalibus, re diligenter perspecta, possint pro sua conscientia statuere circa hæc quidquid magis ad Dei honorem, & cultum, & Ecclesiarum utilitatem viderint expedire: ita tamen, ut eorum semper defunctorum commemoratio fiat, qui pro suarum animarum salute legata ad pios usus reliquerunt.*

Vbi Nota Primò quod esto ante Concilium, iis licet fuerit extra Synodum, vel Capitulum; hodie tamen (nisi alicubi in hoc fuisset Concilium receptum) non licet. Quare non est audiendus Rodriq. in Comp. r. 25. num. 11. dum absolute docet, quod Episcopi etiam absque Synodo, exercere hanc potestatem valget, ut Recentiores consulti subscriperunt; non est inquam, audiendus, quia clare contrarius præcipitur à Tridentino: nisi fortè dicas (atque id Rodriq. intellexerit) talem reductionem factam extra Capitulum vel Synodum, licet illicitè factam, esse tamen validam, quod certè est probabile; quia nulla est in his Concilij verbis clausula irritans factum.

Nota secundò, id fieri quidem debere in Capitulo seu Synodo, sed non necessario ex consensu Capituli, ut ex verbis Concilij patet: licet sit optimum consilium, ut res maturius procedat, illius etiam consensum accedere.

Nota tertio, posse Episcopum, seu Generalem hanc suam potestatem alteri delegare, qui id, in modo dicto, faciat in Synodo, seu Capitulo. Ratio est, quia

cu m

cum hæc causa sit commissæ Episcopis, & Generalibus sub nomine dignitatis, non est electa industria personæ, & cum commissæ sit iis omnibus in futurum, est potestas ordinaria, atque adeo delegabilis. Ita Sanch. lib. 2. de matr. d. 40. n. 17. alique.

De oneribus Missarum ante Tridentinum.

7. Dubitabis secundò, an Episcopi, & Generales possint reducere ad minorem summam Missas, quæ fuerunt impositæ, seu relictæ ante Concilium Tridentinum. Diana p. 2. tract. 14. ref. 2. Marchinus de ord. tract. 3. p. 1. cep. 19. num. 3. 1. alique apud ipsos absolute respondent, posse, quia Decretum solum vetat, ne possint impositas post Concilium.

Sed enim vero hi Doctores debuerunt id addere, quod additur à Decreto, quod, dum vetat, ne possint impositas post Concilium, addit, absolute, quod nec possint impositas in limine foundationis. Si ergo hæc onera imposita fuerint in ipso initio foundationis, seu erectionis Beneficij, vel Capellanæ, & non processu temporis, (quod secundum potuit evenire, si quando, auctis v. g. redditibus, aucta fuissent ab Episcopo & illa onera) non possunt ab Episcopo, & Generalibus reduci, quamvis fuerint imposita ante Concilium. Verba absoluta Decreti allata supra §. 1. n. 7. sunt huiusmodi. *Ne Episcopus, aut Generalis, reducat onera Missarum celebrandarum, aut post Concilium Tridentinum imposita, aut in limine foundationis.*

8. Relicta in ultimis voluntatibus, ac testamentis per modum legati, si fuerint acceptata ante Tridentinum, poterunt etiam à dictis reduci, quia solum Beneficia, & Capellanæ propriè dicuntur habere limen foundationis, non autem mera legata: At vero si ejusmodi legata, vel quæcumque elemosyna manualis sint acceptata post Tridentinum, reduci non poterunt, quia de acceptatis post Tridentinum Congregatio universaliter loquitur sub nomine oneris Missarum, talia autem legata, vel elemosyna onus certum est.

Modus reducendi prædicta acceptata ante Tridentinum, est idem, de quo modo diximus n. 6.

Vnum denique addo, quod si Episcopus impetraret privilegium reducendionera suæ Diocesis, offer etiam reducere onera suscepta à Regularibus. Ratio est, quia etiam hæc sunt onera suæ Diocesis, licet non suæ subjectionis. Adde quod sicut in iure Clem. de Testamentis, Ordinarius loci exigit ab Religiosis exemptis rationem de executionibus testamentorum, atque adeo in hac re subsunt dicti Regulares Episcopo: ita in eadem re ejusdem privilegio frui convenientissimum est.

De oneribus Missarum nondum acceptatis.

9. Dubitabis terciò, An Episcopis liceat moderari Missas alicui Ecclesiæ, sive ante, sive post Tridentinum relictas, nondum tamen, sive ob tenuitatem elemosynæ, sive ob aliam causam, ab eadem Ecclesiâ acceptatas.

Respondeo, non esse improbabile licere. Ita Marchinus d. num. 32. Ratio est, quia decretum vetat, ne Episcopi moderentur onera Missarum imposita, at onus nondum acceptatum, non dicitur propriè fuisse impositum.

10. Rogas: legatum Missarum frequenter non est relictum Ecclesiæ immediate, sed alicui Sacerdoti nominando, sive ab Episcopo, sive etiam à persona seculari, seu fideicommissario iuxta dispositionem testatoris. Iam potest contingere, Primò, quod ipso initio Sacerdos primus nominatus non acceptet tale legatum. Secundò, quod hic primus Sacerdos acceptet quidem, verum, hoc mortuo, secundus nominatus, propter tenuitatem legati fortasse supervenientem accepta recuset. Rogas, inquam, est ne probabile in utroque hoc casu, Episcopo licere Missas ex prædicto legato dispositas moderari ex eo, quia sunt acceptatæ?

Respondeo in priore eventu probabile esse, quia vere onus nondum est impositum, cum nondum legatum sit acceptatum. In posteriore eventum, nequaquam licere; idque propter rationem, quia fuit acceptatum per primum legatum, atque adeo onus simpliciter fuit impositum, enim non acceptatio secundi Sacerdotis potest fuisse acceptata.

De iustis causis reducendi.

11. Dubitabis Quartò, quænam iudicanda sunt causæ, propter quas legitime fiat à Sacra Congregatione Cardinalium ejusmodi Missarum moderatio, & cum March. de ord. tract. 3. p. 2. c. 19. n. 26. effert res, vel similes. Primò, si lapsu temporis redoluerint Ecclesiæ, seu Conventus sint imminuti. Secundò, si pensæ maiores nunc fiant in pertinentibus ad Missas quam antea, puta in expensis paramentis, vino, & aliis similibus. Terziò, si numerus Religiosorum notabiliter minor, unde non valent integro numero satisfacere, & ex alia parte non possint augere numerum ob defectum elemosynarum. Quartò, si elemosyna relictæ sit valde tenuis. Quintò, si onera pertinent ad vicarium, & cultum Sacerdotis, sint maiora, quam antea, quando fundata est Missa. Si ad reficiendum Molendinum v. g. vel domum, fructus pro Missis solvendi sunt, factæ sint extraneæ expensæ, vel ad litigandum, &c.

12. Illud notat rectè Navarrus de Miss. c. 1. n. 9. & conf. 11. per totum, facilius posse minus Missas habere in sua fundatione relictas, quam illas, quæ determinatis Capellis sunt affixæ, & facilius item antiquas quam recentiores acceptatas. Ratio est, quia & illa illud dat sine dubio maiorem facilitatem, & in antiquioribus inveniri possunt prædictæ causæ iustæ, hoc est, numerus Sacerdotum diminutus, redditus attenuati, pretia, &c.

Porro talis reductionis Praxis, qua in hac re hæc Congregatio utitur, videatur si est otium apud Legatum. v. Missa n. 31. Legem item Bordonum ref. 35. n. 43. qui rectè admonet in legato simpliciter Missarum Sacram Congregat. concedere quidem reductionem, si vero in legato conventionali, quia hoc factum est, quo intercessit conventio partium.

§. III. Super illud §. 1. numer. 8.

Deinde, &c.

Vbi

Præcipitur, ut tot Missæ celebrentur, quot requiruntur Elemosynæ.

1. Petrus offert stipem decem v. g. Iuliorum Sacerdoti, vel Ecclesiæ, ut viginti Missas pro ipso celebrentur. Accipiant ij, sed deinde vellent solum celebrare Missas decem, vel propter alias rationes, vel quia vident eam elemosynam esse pro viginti Missis valde exigentiam, possuntne id rita conscientia; Responderet Congregatio, dicto num. octavo, non possit sed debet celebrare Missas præscriptas.

2. Et quia quæsitum primò fuit, An celebratæ essent Missæ, præscriptæ ab offerente elemosynam, præscriptæ ab Ordinario? Respondit eadem Sacra Congregatio dicto §. 1. n. 31. Si offerens præscripserit Missas esse celebrandas, si non præscripserit, esse celebrandas præscriptionem Ordinarii, juxta morem Regionis, &c., vel faciendam.

3. Quæsitum fuit rursus, An Sacerdos si elemosynam non sufficientem pro tot Missis, eam tamen pro parte recipiat, possit deinde pauciores celebrare; Responderet ibid. n. 32. Non posse.